

PLAN MOT
KRÄNKANDE
BEHANDLING,
TRAKASSERIER OCH
SEXUELLA
TRAKASSERIER LÄSÅR
21/22

Fäladsgården

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	4
1.1	Följande verksamheter omfattas av planen	4
1.2	Skolans ansvar	4
1.2.1	<i>Plan mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier</i>	<i>4</i>
1.2.2	<i>Skyldighet att anmäla</i>	<i>5</i>
1.2.3	<i>Ansvar</i>	<i>5</i>
1.2.4	<i>Lagstiftning</i>	<i>5</i>
1.3	Rutin för arbete då elev kan ha/har utsatts för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier	5
1.4	Ansvarig rektor	6
1.5	Förankring av planen	6
2	Föregående läsårs arbete och beskrivning av nuläge	7
2.1	Delaktighet	7
2.1.1	<i>Elevs delaktighet</i>	<i>7</i>
2.1.2	<i>Vårdnadshavarnas delaktighet</i>	<i>7</i>
2.1.3	<i>Personalens delaktighet</i>	<i>7</i>
2.2	Resultat av föregående läsårs insatser och åtgärder	7
2.3	Beskrivning av nuläge	8
3	Analys och åtgärder för läsåret 21/22	10
3.1	Analys	10
3.2	Nya mål, insatser och åtgärder	10
4	Bilaga 1: Begrepp och definitioner	11
5	Bilaga 2: Diskrimineringsgrunder	13
6	Bilaga 3	16

1 Bakgrund

1.1 Följande verksamheter omfattas av planen

Åk 7-9 Fäladsgården

1.2 Skolans ansvar

Alla elever har rätt att känna sig trygga i skolan. De ska aldrig behöva utsättas för kränkningar, det vill säga sårande eller förnedrande behandling, varken från lärare och personal på skolan eller från andra elever.

Skolan har ansvar att förhindra att elever behandlas illa och det regleras i skollagen och diskrimineringslagen. I dagligt tal brukar man kalla återkommande kränkningar för mobbing, men det är inte ett begrepp som används i lagstiftningen. Istället används begreppen kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier (se även bilaga 1 om begrepp och definitioner).

1.2.1 Plan mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier

På varje skola ska det enligt skollagen finnas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. Det målinriktade arbetet omfattar att främja, förebygga, upptäcka och åtgärda kränkande behandling. Varje år ska det upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka åtgärder man avser att påbörja eller genomföra det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska vara med i efterföljande års plan.

Enligt diskrimineringslagen ska skolan arbeta med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund. Varje verksamhet ska ha riktlinjer som visar att sexuella trakasserier och trakasserier som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna inte accepteras. Varje skola ska också ha rutiner som dels klargör hur verksamheten ska agera om trakasserier påstås ha inträffat, dels anger vem den som anser sig trakasserad ska vända sig till och vem som ska ansvara för att händelsen eller påståendena utreds.

De sju grunderna för diskriminering:

- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

För skolorna i Lunds kommun väljer vi att ha en samlad plan mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier. Det är viktigt att all personal och även eleverna och deras vårdnadshavare känner till planen.

1.2.2 Skyldighet att anmäla

En lärare eller annan personal på skolan som får veta att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier i samband med verksamheten ska anmäla detta till rektorn. Rektorn är skyldig att anmäla det till huvudmannen. När det gäller kränkande behandling är huvudmannen skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i de fall kränkande behandling konstaterats, vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

1.2.3 Ansvar

Huvudmannen, i detta fall Lunds kommun, har det yttersta ansvaret för att skollagen och diskrimineringslagen följs. I Lunds kommun har huvudmannen delegerat dessa ansvarsområden till respektive skolas rektor.

För verksamhet som avses i skollagens 25 kapitel (exempelvis öppen förskola och öppen fritidsverksamhet) och fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet gäller plikten att anmäla kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier för den personal som huvudmannen utser.

1.2.4 Lagstiftning

Lagstiftning som styr ovan beskrivna skyldigheter att arbeta mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier finns i:

- Skollagen kapitel 6, 6-10 §§
- Diskrimineringslagen kapitel 16, 18-20 §§

1.3 Rutin för arbete då elev kan ha/har utsatts för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier

Barn- och skolförvaltningen har tagit fram en förvaltningsgemensam rutin som används när skolan fått veta att en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier av en annan elev eller av personal. I dessa fall ska personalen informera rektor omgående i enlighet med 6 kap 10 § skollagen, eller 2 kap 7 § diskrimineringslagen (anmälningsplikt). All personal inom förvaltningens olika verksamheter omfattas av bestämmelserna.

Rutinbeskrivning när ett barn eller en elev upplevt sig utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier:

Medarbetare

När en medarbetare får veta att ett barn eller elev har eller kan ha blivit utsatt för kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier ska medarbetaren genast informera rektorn om detta, senast nästa arbetsdag.

Rektor

Så snart informationen nått rektorn görs en anmälan till huvudmannen om händelsen. Rektorn, eller en annan person som rektorn utser, börjar sedan att tala med de som varit involverade. Rektorn beslutar också om eventuella åtgärder för att förhindra att kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier fortsätter.

I de fall då kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier har konstaterats,

följer rektorn, eller den rektorn utser, upp att åtgärderna varit tillräckliga och att den kränkande behandlingen, diskrimineringen eller trakasserierna verkligen har upphört. Om det i uppföljningen visar sig att de vidtagna åtgärderna inte varit tillräckliga beslutar rektorn om eventuella förändringar av de åtgärder som vidtagits tidigare, alternativt fattar beslut om nya åtgärder för att se till att den kränkande behandlingen, diskrimineringen eller trakasserierna verkligen upphör.

1.4 Ansvarig rektor

Rektor Anna Öjehagen och bitr rektor Carina Hinn

1.5 Förankring av planen

- Genomgång av planen, trivselregler samt konsekvenstrappa med personal och elever i början av höstterminen
- Genomgång av planen, trivselregler, konsekvenstrappa samt SAMS arbete vid föräldramöte i åk 7
- Planen finns publicerad på hemsidan

2 Föregående läsårs arbete och beskrivning av nuläge

2.1 Delaktighet

2.1.1 Elevers delaktighet

- Aktuella frågor lyfts på mentorstid, reflektionsdagar och projektveckor i alla klasser.
- Värdegrundsfrågor fångas upp i den dagliga undervisningen
- SAMS-elever genomför värderingsövningar i sina klasser
- Arbetsmiljön lyfts i elevernas utvecklingssamtal och förs vid behov vidare till EHT eller SAMS
- SAMS personal och elever träffas regelbundet och följer upp stämningen samt händelser på skolan
- SAMS-elever utbildas i hur de kan upptäcka kränkande handlingar, t.ex. maktlekar
- SAMS-gruppen besöker åk 7 och SAMS-eleverna spelar bl.a. upp en pjäs för att visa på konkreta exempel för när ett beteende är kränkande och berättar om hur vi arbetar med detta på skolan.
- Trivselenkäten genomförs med alla elever och svaren analyseras av SAMS (både elever och vuxna) varefter resultatet redovisas av SAMS-eleverna och diskuteras i alla klasser.

2.1.2 Vårdnadshavarnas delaktighet

Planen mot kränkande behandling lyfts med vårdnadshavare dels på föräldramöte i åk 7 och delges på vår hemsida. Arbetsmiljö lyfts även på elevernas utvecklingssamtal där elevernas vårdnadshavare deltar.

2.1.3 Personalens delaktighet

Resultatet på trivselenkäten analyseras av SAMS och återkopplas till all personal. Värdegrundsfrågor lyfts även löpande i arbetslagen och i EHT.

2.2 Resultat av föregående läsårs insatser och åtgärder

Föregående läsårs insatser och åtgärder

Vid analys av förra läsårets valda utvecklingsområden kan vi konstatera att:

- vi stundtals har varit två personer som har dragit i större kränkingsärenden, men har inte riktigt uppnått målet att vara det vid samtliga händelser. Att det blev så beror bland annat på att Lunds kommun riktlinjer med att agera snabbt ledde till att vi inte hann samordna oss. SAMS-gruppen som drar i en del ärenden har även många andra uppgifter på skolan såsom t ex undervisning.

- vi har genomfört ett tydligare informationsarbete, men trots detta upplever vi att det fortfarande kan förbättras. Det kan t ex bero på att ny personal kommer till vid olika tidpunkter under läsåret då vi redan har genomfört vårt informationstillfälle. Vi la in ett extra tillfälle under vårterminen, men eftersom det var under den digitala perioden (Covid) kunde vi inte vara lika säkra på hur vi nådde fram med budskapet.

- Vårt mål att utöka med ytterligare en SAMS-vuxen i åk 7 genomfördes. Det har fungerat till belåtenhet.

2.3 Beskrivning av nuläge

Beskrivning av nuläge

Resultaten på Trivselenkäten är sig lika från tidigare läsår och det är marginella skillnader trots att skolan har ett större antal elever. När det gäller kränkningar/retningar är resultatet bättre detta läsår.

När det gäller kränkningar på nätet ser det nästan exakt likadant ut som förra läsåret. 98 % av eleverna har aldrig eller bara vid enstaka tillfälle blivit utsatta för kränkande kommentar på nätet. Med tanke på att eleverna har haft fjärrundervisning under vårterminen ser vi detta som en mycket gott resultat. Eleverna har då använt sociala medier för att kommunicera men också för att kunna göra skolarbete samt följa undervisningen något som hade kunnat lett till ökade kränkningar på nätet.

Siffrorna gällande mobbning i klassen har ökat lite och det kan bero på att det är fler elever på skolan eller att eleverna är bättre på att upptäcka om mobbning sker. Det kan också handla om en enskild elev som många från olika klasser uppmärksammar. Resultatet kan vara lite missvisande utifrån att det inte visar hur många elever som är mobbade utan kanske snarare hur många som uppmärksammar mobbning.

Det här läsåret har vi nya frågor i Trivselenkäten gällande stress och sexuella trakasserier. Resultatet på dessa frågor var tänkt att jämföras med resultatet på Lunken men den enkäten blev framskjuten till höstterminen-21 pga Covid-19 vilket gör att vi inte kan göra någon jämförande analys.

Majoriteten av eleverna på Fäladsgården upplever inte att de blivit sexuellt trakasserade. Det är cirka 3% som svarat ja när det gäller händelser på skolan och 4% som uppger att de blivit trakasserade på nätet. Det är först och främst verbala kränkningar. Detta resultat kan först nästa läsår jämföras eftersom det är en ny frågeställning.

Under läsåret 20/21 rapporterades totalt 57 kränkningar. Det nya systemet för att rapportera kränkningar ger ingen sammanställning över t ex plats för händelser, typ av kränkning, alltså redovisar vi inte det.

Resultatet på Trivselenkäten är sig likt från tidigare läsår och det är marginella skillnader trots att skolan har ett större antal elever. När det gäller kränkningar/retningar är resultatet bättre detta läsår.

När det gäller kränkningar på nätet ser det nästan exakt likadant ut som förra läsåret. 98 % av eleverna har aldrig eller bara vid enstaka tillfälle blivit utsatta för kränkande kommentar på nätet. Med tanke på att eleverna har haft fjärrundervisning under vårterminen ser vi detta som en mycket gott resultat. Eleverna har då använt sociala medier för att kommunicera men också för att kunna göra skolarbete samt följa undervisningen något som hade kunnat lett till ökade kränkningar på nätet. De forum som de flesta nämnde i trivselenkäten var snapchat, instagram och TikTok.

Siffrorna gällande mobbning i klassen har ökat lite och det kan bero på att det är fler elever på skolan eller att eleverna är bättre på att upptäcka om mobbning sker. Det kan

också handla om en enskild elev som många från olika klasser uppmärksammar. Resultatet kan vara lite missvisande utifrån att det inte visar hur många elever som är mobbade utan kanske snarare hur många som uppmärksammar mobbning.

Det här läsåret har vi nya frågor i Trivselenkäten gällande stress och sexuella trakasserier. Resultatet på dessa frågor var tänkt att jämföras med resultatet på Lunken men den enkäten blev framskjuten till höstterminen-21 pga Covid-19 vilket gör att vi inte kan göra någon jämförande analys. Majoriteten av eleverna på Fäladsgården upplever inte att de blivit sexuellt trakasserade. Det är cirka 3% som svarat ja när det gäller händelser på skolan och 4% som uppger att de blivit trakasserade på nätet. Det är först och främst verbala kränkningar. Detta resultat kan först nästa läsår jämföras eftersom det är en ny frågeställning.

Majoriteten av eleverna upplever att de inte finns några otrygga platser på skolan. De platser som vissa elever försöker undvika är bland annat omklädningsrum (idrotten), centralkapprummet, fritidsgården och korridorer.

Vårt mål att minska dåligt språkbruk på skolan under förra läsåret påverkades mycket av att vårens undervisning till stor del skedde på distans. Vad vi kan läsa ut från vår trivselenkät visar att det i alla fall inte skedde någon ökning av verbala kränkningar under fjärrperioden. Slutet av vårterminen var alla elever tillbaka i skolan igen. Då upplevde vi att det var få verbala kränkningar och positiv stämning.

3 Analys och åtgärder för läsår 21/22

3.1 Analys

Utifrån vår trivselenkät ser vi att elever fortsatt trivs bra på Fäladsgården. 92% av eleverna svarade så.

93% av eleverna uppger att de är ofta/ganska ofta trygga på rasterna. Utifrån elevernas svar om vilka platser de undviker på skolan kommer vi detta läsår fokusera på att förbättra klimatet där. Eleverna ska få berätta när och var det behövs fler vuxna på plats enligt deras egna klassscheman. Vi lägger utifrån elevernas önskemål ett schema där det framgår vilka tider och platser det behövs personal.

Diskriminering för sin religion eller sexuell läggning har ökat något förra läsår enligt de svar vi fick i trivselenkäten. Övriga diskrimineringsgrunder var samma eller bättre än tidigare år. Arbetet mot diskriminering pågår ständigt i vår verksamhet. Detta läsår planerar vi att göra en riktad insats av lärare och kurator under ett kommande projekt i årskurs 7 vid namn Tonårsliv. Under projektet kommer eleverna att få göra olika övningar, diskutera och reflektera kring olika frågeställningar om könsidentitet och sexuell läggning. Vi planerar även att bjuda in kommunens utbildningssamordnare i sex- och samlevnadsexpert för att stötta oss i detta arbete.

3.2 Nya mål, insatser och åtgärder

Mål	Aktivitet	Förväntat resultat	Metod för utvärdering
Minska andelen elever som upplever att det finns otrygga platser	<ul style="list-style-type: none">- identifiera vilka platser och vilka tider det är många elever samlade på viss plats- ökad vuxennärvaro på dessa platser/tider- skolans elevcoach och elevassistenter befinner sig ofta ute på de allmänna ytorna med eleverna- att försöka förmå eleverna att vistas utomhus i större utsträckning när det är rast	ökad trygghet	trivselenkäten
Minska andelen elever som upplever sig vara diskriminerade	<ul style="list-style-type: none">- det dagliga värdegrundsarbetet- riktad insats med övningar och diskussionsuppgifter under vår mentorstid och reflektionsdagar	större trivsel och bättre mående	trivselenkät och Lunken

4 Bilaga 1: Begrepp och definitioner

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program. En pojke nekas arbeta med pärlplattor pga sitt kön.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar eleven på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de barn/elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker elevens värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att barn/elev känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker elevens värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker elevens värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både personal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling:

- Carl blir ofta kontaktad på nätet av elever på skolan. Där kallar de honom "pucko" och "tjockis". De har också lagt ut bilder av Carl på sociala medier. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i barngruppen och vill inte lugna ner sig, pedagogen ger Lisa en örfil.
- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på gården/rasterna. Han är hellre

ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Förskolans/skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. "Han är en ensamvarg", säger pedagogern. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när eleven, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

5 Bilaga 2: Diskrimineringsgrunder

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man. Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet "Det är för hårt arbete för en tjej". [diskriminering]
- Pedro blir retad av kompisarna på förskolan för att han är den ende killen som valt att vara med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]
- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala". Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella. Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i förskolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]
- Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratorn på sin skola för att tala om problem i familjen. Skolkuratorn ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]
- Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En förskola/skola med många barn/elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya barn för att inte få en alltför segregerad barngrupp. [diskriminering]
- Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra barnen/eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Personalen avfärdar honom med att "Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De

menar ju inget illa". [trakasserier]

- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria A, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför. Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några barn. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]
- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på slöjden med motiveringen "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]
- Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering]
- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra barn/elever ropar "Din pappa är jävla CP." [trakasserier]
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från samlingen/klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar förskolan/skolan inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden "ADHD-barn borde inte få gå här!" [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning. Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne "äckliga lebb". [trakasserier]
- Det har gått bra i förskolan/skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med och leka.
- James vill inte vända sig till sin pedagog eftersom pedagogen ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av

ålder. Skyddet gäller alltså även i förskolan/skolan. Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier:

- Malte är ett år yngre än sina kamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier]
- Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes barngrupp/klass. Hon blir sårad när de andra kamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]

6 Bilaga 3

Verksamhetsplan mot kränkande behandling Fäladsgården (reviderad 2021-09-17)

Skolan tar avstånd från alla tendenser till kränkningar genom att arbetet på Fäladsgården genomsyras av att:

elever och personal bemöter varandra med hänsyn och respekt.

elever och personal känner trygghet, trivsel och arbetsglädje.

kunskaper och färdigheter sätts i centrum och att varje elevs möjligheter tillvaratas.

eleverna utvecklar samarbete, ansvarstagande och kreativitet.

den kulturella mångfalden tas tillvara och berikar hela verksamheten.

självständighet, tolerans och öppenhet uppmuntras.

Skolan bedriver ett aktivt arbete för att förhindra och motverka alla former av kränkande behandling. I lagen finns ett förbud mot diskriminering. Diskriminering definieras enligt följande:

”Ett barn eller en elev får inte missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de sju diskrimineringsgrunder som lagen omfattar, det vill säga kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder.”

Alla kränkningar är inte diskriminering, men all kränkande behandling måste förhindras.

På Fäladsgården arbetar en utsedd grupp som har ett utökat ansvar för att motverka alla former av kränkningar. Gruppen kallas för SAMS-gruppen och består av lärare och elevhälsopersonal. Några gånger per termin är även personal från fritidsgården med på våra möten. Dessutom finns elevrepresentanter från varje klass, som är nära knutna till SAMS-gruppen.

Mål för Fäladsgårdens arbete med att motverka kränkningar, diskriminering och mobbing:

Öka toleransen, förståelsen och solidariteten för varandras likheter och olikheter på skolan.

Öka tryggheten för eleverna på skolan.

Öka trivseln för både elever och personal på skolan.

Verksamhetsplanen mot kränkande behandling är ett aktivt dokument på Fäladsgården. **För att nå målen** kommer vi att arbeta på följande sätt med vår verksamhetsplan mot kränkande behandling:

Varje hösttermin - personal och samtliga elever, planen går igenom och konkretiseras.

Reflektionsdagar och mentorstid värdegrundsdelen - personal och elever; aktuella

värdegrundsfrågor bearbetas.

Det dagliga arbetet i och utanför klassrummet; värdegrundsfrågorna aktualiseras.

Utvecklingssamtal - elever, personal, föräldrar samtalar om arbetsmiljön på skolan.

SAMS-arbetet - elevrepresentanter och personalrepresentanter träffas regelbundet. Personalgruppen träffas även utan elever en gång per vecka.

Nyvalda SAMS-elever utbildas varje hösttermin om hur de kan uppmärksamma och anmäla handlingar som är kränkande. Det kan vara att upptäcka allt från maktlekar som pågår till regelrätt mobbning.

Besök i klass - SAMS-gruppen besöker klasserna i åk 7 och informerar eleverna att de tydligt måste markera när de upplever att någon går över gränsen/kränker. SAMS informerar om hur de kan få hjälp.

Trivselenkät - SAMS-gruppen; alla elever besvarar trivselenkäten en gång per år. Svaren analyseras av SAMS-gruppen och redovisas i klass, i arbetslag, på arbetsplatsträff och på klassombudsmöte. Åtgärder vidtas för att nå målen.

Arbetslagsmöten, arbetsplatsträffar, elevhälsoteam - värdegrundsfrågor diskuteras.

Klassombudsmöten - föräldrar, skolledning går igenom planen och diskuterar skolans värdegrund.

Föräldramöte åk 7 - information om skolans verksamhetsplan mot kränkande behandling inklusive arbetsgång vid upptäckt av kränkning, diskriminering eller mobbing.

Föräldramöte - mentorer, föräldrar; värdegrundsfrågor diskuteras.

Hemsidan - planen finns publicerad.

Arbetsgång vid kränkande behandling/trakasserier

Händelse. Personal som ser/hör händelse säger ifrån direkt till de inblandade.

Händelsen rapporteras via "lund.se mail" till rektor/biträdande rektor/SAMS samma dag det har skett. Beskriv händelsen. När? Var? Hur? Vilka var inblandade? Vittnen? Hemmet underrättat?

SAMS-elever rapporterar händelser direkt till SAMS.

Rektor/biträdande rektor eller den av rektor utsedd fyller i DF Respons "Anmälan till huvudmannen om kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier". Fylls i senast dagen efter händelsen.

Rektor tillser att ärendet utreds och beslutar om det behöver följas upp ytterligare. Det kan t ex skickas vidare till mentor eller SAMS. Rektor utreder även vissa ärenden själv.

Ärendet utreds enligt följande rutin:

6. SAMS-vuxen eller annan berörd personal samtalar med den utsatte och frågar om hen upplever sig kränkt.

7. Den som har sagt eller gjort något som upplevts kränkande kallas till ett samtal med t ex SAMS-vuxna.

8. Vid kränkning kontaktas hemmet och information ges om hur vi kommer att jobba för

att få kränkningarna att upphöra.

9. Ansvarig vuxen samlar in mer information från olika håll (t ex SAMS-elever, mentorer, undervisande lärare). Detta görs vid flera tillfällen.

10. Ansvarig vuxen skriver in utredning, åtgärder samt planerar uppföljningsdatum i DF Respons.

11. Ungefär en vecka efter det första samtalet sker ett uppföljningssamtal med de inblandade.

12. Ansvarig person kontaktar hemmet, förhoppningsvis med besked om att kränkningarna har upphört.

13. Om trakasserier inte har upphört vidtas vidare åtgärder, t.ex. tas kontakt med elevhälsoteamet, socialtjänst eller polis.

14. När trakasserier har upphört så avslutas ärendet i DF Respons

15. Det sker även en långsiktig uppföljning för att försäkra oss om att eleven känner sig trygg i skolan. Det kan t ex ske som ett enskilt samtal med SAMS-vuxen eller tillsammans med mentor på ett utvecklingssamtal.

Arbetsgång vid diskriminering (personal utsätter elev för diskriminering)

När rektor får information om händelse anmäls den till huvudman

Rektor påbörjar en utredning och därefter vidtas adekvata åtgärder.

Utvärdering av arbetet med diskriminering, trakasserier och kränkande behandling görs varje år genom:

Analys av reflektionsdagar, värdegrundsdelen (ansvarig: arbetslagen)

Analys av trivselenkäten (ansvarig: SAMS-vuxna, SAMS-gruppen, diskussion i klassråd, arbetslag, arbetsplatsträff och klassombudsmöte)

Sammanställning och analys av årets kränkningsärenden (skolledningen)

Analys av LUNK:en- Lunds ungdomsenkät till alla elever i åk 5, 8 och 2 på gymnasiet (skolledning och arbetslag)